

Suomen tulee äänestää yritysvastuudirektiivin puolesta EU:n neuvoston kokouksessa 9.2.2024

5.2.2024

Hyvä suuren valiokunnan jäsen,

Me allekirjoittaneet järjestöt olemme hämmentyneitä ja pettyneitä hallituksen 31. tammikuuta eduskunnan käsittelyyn lähettämästään kannasta direktiiviin yritysten kestäväää toimintaa koskevasta huolellisuusveloitteesta, eli niin sanotusta yritysvastuudirektiivistä.

Hallituksen mukaan ”Suomi voi pidättäytyä äänestämästä neuvottelutuloksesta osana isompaa joukkoa” EU:n neuvoston kokouksessa 9. helmikuuta. Käytännössä tämä voi tarkoittaa, että Suomi osallistuu sellaisen direktiiviesityksen kaatamiseen, josta on pitkien neuvottelujen jälkeen päästy sopuun kolmikantaneuvotteluissa 13. joulukuuta 2023.

Pyydämme suurta valiokuntaa huolehtimaan, että Suomi äänestää direktiiviesityksen puolesta.

Yritysvastuudirektiivi asettaisi suurille yrityksille velvollisuuden selvittää toimintaansa liittyvät haitalliset ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutukset sekä puuttua niihin. Yrityksille tulisi myös velvollisuus laatia ja toteuttaa ilmastotoimia koskevat siirtymäsunnitelmat. Direktiivin myötä yritysten aiheuttamien ihmisoikeusloukkausten uhreilla olisi paremmat mahdollisuudet saada oikeutta EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

Hallitus perustelee valmiuttaan äänestää tyhjää sillä, että suhtautuu kriittisesti erityisesti kahteen siviilioikeudellista vastuuta koskevaan elementtiin direktiivissä. Ne ovat ryhmäkanneoikeuden ja todisteiden esittämisvelvollisuuden laajentaminen. Ryhmäkanneoikeuden laajentaminen tarkoittaa, että esimerkiksi kansalaisjärjestöt voisivat edustaa ihmisoikeusloukkausten uhreja oikeudessa omissa nimissään. Todisteiden esittämisvelvollisuuden laajentaminen taas on välttämätöntä, jotta uhrien kanteet ylipäätään voisivat menestyä tuomioistuimissa.

Hallituksen vastustuksen syy on huolestuttava, sillä uhrien oikeussuojan toteutuminen on yritysten ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusveloitteen ytimessä. Direktiivissä olevat kirjaukset uhrien oikeussuojan parantamisesta ovat Euroopan unionin perusoikeusviraston suositusten mukaisia, eikä niiden toteuttamiselle Suomen lainsäädännössä ole teknisiä esteitä.

Yritysvastuudirektiivissä on ihmisoikeuksien kunnioittamisen, ympäristön suojelun ja ilmastonmuutoksen sekä yritysten vastuullisen toiminnan kannalta kyse erittäin merkittävästä ja kauaskantoisesta asiasta. Myös monet yritykset kannattavat velvoittavaa sääntelyä.

Suomen hallituksen ei tule riskeerata historiallista, vuosia valmisteltua direktiiviä, jota Suomi on itse ollut mukana vaatimassa ja laatimassa. Viime hallituskaudella kansallisen yritys vastuulain valmistelu keskeytettiin siksi, että Suomi tukee EU-tason yritys vastuulainsäädännön läpiviemistä.

Pyydämme kaikkia suuren valiokunnan jäseniä toimimaan kestävän tulevaisuuden puolesta ja edellyttämään hallitukselta yritys vastuudirektiiviesityksen kannattamista.

Allekirjoittajat:

Suomalaiset kehitys järjestöt Fingo ry

Muut allekirjoittajat aakkosjärjestyksessä:

Amnesty International Suomen osasto ry
Changemaker
CRASH – Coalition for Research and Action for Social Justice and Human Dignity ry
Creatura Think & Do Tank ry
Eettisen kaupan puolesta ry
Eurooppalaiset ry
Finnwatch ry
FSE – Finnish Special Education in Africa ry
Ihmisoikeusliitto ry
Kansainvälinen Solidaarisuussäätiö sr
Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS sr
Keski-Aasian kansojen yhdistys Julduz ry
Kirkon Ulkomaanapu sr
Liana ry
Lääkärin sosiaalinen vastuu ry
Marttaliitto ry
Plan Suomi International sr
Reilu kauppa ry
Reilu vero ry
SaferGlobe ry
Siemenpuusäätiö sr
Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry
Suomen Lähetysseura ry
Suomen UNICEF ry
Vammaiskumppanuus ry
Viestintä ja kehitys -säätiö sr
WWF Suomi sr

Lisätiedot: Outi Hakkarainen, kestävän talouden asiantuntija, outi.hakkarainen@fingo.fi, puh. 050–317 6728.